

Nr 20.

Av herr **Persson** i Stockholm **m. fl.**, om *höjning av dagavlöningen till vissa värnpliktiga m. fl.*

Enligt nu gällande bestämmelser utgår under fredstid avlöning till värnpliktiga med 50 öre per dag. Efter 180 dagars tjänstgöring utgår lönen med 1 krona per dag. För värnpliktiga vid de delar av försvarsmakten som organiserats som neutralitetsvakt utgår avlöningen till menig, som inte fullgjort rekrytutbildning, med 50 öre per dag. De som fullgjort rekrytutbildning erhålla under de 42 första tjänstgöringsdagarna 1 krona per dag och därefter 1: 50 kronor per dag. Till värnpliktiga vid flottan utgår därjämte från och med 211:e tjänstgöringsdagen, vid sjötjänstgöring eller tjänstgöring i sjöreserv, ett särskilt sjötjänstbidrag med 1 krona per dag.

Vid en rad riksdagar ha olika motionärer yrkat på en höjning av de värnpliktigas avlöning. 1940 års riksdag beslutade också att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning i frågan om förbättrad dagavlöning till värnpliktiga i allmänhet.

I årets statsverksproposition har emellertid de värnpliktigas avlöning beräknats enligt hittills gällande grunder. Ja, än mer, chefen för försvarsdepartementet har förebådat ytterligare försämring genom slopandet av sjö-tjänstbidrag, som hittills utgått till värnpliktiga vid flottan från och med 211:e tjänstgöringsdagen.

Det torde inte behövas någon stor utredning för att kunna konstatera, att nu pågående dagavlöningar, med hänsyn tagen till inträffad dyrtid, äro otillräckliga. Ty även om de värnpliktiga erhålla fri kost och logi samt beklädnad, återstår dock tillgodoseendet av en rad andra personliga behov, som exempelvis kaffe, tobaksvaror, toalettartiklar, tidningar, förströelser, studieutgifter o. s. v.

Över 800 inkallade vid Kungl. Svea Livgarde i Stockholm ha i skrivelse till Konungen anhållit om omedelbara åtgärder för en höjning av dagavlöningen. Till denna skrivelse ha de fogat en tablå över värnpliktigs utgifter. Beräkningstiden är en termin, d. v. s. 10 dagar. Den lyder:

Kaffe med något bröd	kronor	3: 80	Priset avser kasernmarketenteriet.
Cigarretter	»	6: 50	Ung. 10 cig. per dag o. man à 6.5 öre.
Spårvagnspengar	»	3: 20	Omkring 12 resor beräknas.
Raktvål, rakblad, tvål, tandkräm etc.	»	1: 15	
Biografbesök	»	1: 50	
Kafébesök i staden	»	2: 94	7 ggr per tiodagarsperiod.
Hårvård	»	1: 00	

Summa kronor 19: 50

En värnpliktigs månadsutgifter utgöra således 58:77 kronor.

Inte ens den mest fanatiska anhängare av »stramare livsföring» torde väl vilja förmena de värnpliktiga att tillgodose dessa behov i den omfattning som framgår av tablån. Men kostnaderna för dessa uppgå till 58:77 kronor per 30 dagar och avlöningen till, för den lägst betalda kategorien 15 kronor och för den högst betalda 45 kronor.

De över 800 inkallade vid Svea Livgarde framhålla i sin skrivelse till Konungen att »soldaterna utgöra det viktigaste materialet i landets försvarsberedskap» och att »det är av största vikt att deras fysiska välbefinnande icke undergräves och att det icke skapas olust bland dem genom känslan av styvmoderlig behandling». Det riktiga i dessa synpunkter är lika påtagligt som att nu pågående dagavlöningar äro otillräckliga.

Med hänvisning till det ovan framförda hemställa vi,

att riksdagen i avvaktan på begärd utredning om förbättrad dagavlöning till värnpliktiga i allmänhet måtte besluta att höja dagavlöningen till värnpliktiga, som i vanlig ordning undergå rekrytutbildning, till 1 krona;

att höja dagavlöningen för övriga kategorier inkallade meniga (landstormsmän och övriga till beredskapstjänst inkallade och mobiliserade) till 2 kronor samt att i denna högre löneklass inräknas värnpliktiga, tillhörande äldre årsklasser än 1939, vilka först nu undergå rekrytutbildning.

Stockholm i januari 1941.

Set Persson.

H. Hagberg.

K. Senander.